Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXV. Ч. 146. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 30-го ЧЕРВНЯ 1978 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JUNE 30, 1978 No. 146. VOL. LXXXV.

ВАСИЛЬ ГУЗАР, ДОВГОЛІТНІЙ ГОЛОВНИЙ РАДНИЙ УНАСОЮЗУ, ПОМЕР У РОЧЕСТЕРІ

Св. п. Василь Гузар

До Головної Канцелярії наспіла з Рочестеру вістка, що 27-го червня ц. р. там помер ненадійно на 63-му році життя на вилив крови до мозку св. п. Василь Гузар, довголітній головний радний, заслужений діяч та почесний член Головного Уряду Українського Народного Союзу. Св. п. Василь Гузар народився в 1915-му році в Ірондеква, біля Рочестеру, в родині свідомих українських імігрантів Теклі та Андрія Гузара, засновника 289-го Відділу УНСоюзу в Рочестері. Членом УН Союзу став Василь Гузар у 1933-му році і тоді теж, бувши 18-річним юнаком, включився у союзове та українське громадське життя. Протягом багатьох років аж до дня смерти був секретарем 289-го Відділу УНСоюзу, Товариства ім. Тараса Шевченка, і від цього Відділу був багатократним делегатом на Конвенції УНСоюзу. На Конвенції в 1950-му році союзовий діяч Василь Гузар, зокрема відомий із спортових акцій УНСоюзу, був обраний на головного радного УНСоюзу і сповняв цей уряд 16 років, протягом чотирьох каденцій, тобто, до червня 1966-го року. Василь Гузар був теж головою Окружного Комітету Відділів УНСоюзу в Рочестері від часу його заснування, а на 29-ій Конвенції був найменований, на пропозицію Головної Контрольної Комісії, почесним членом Головного Уряду УНСоюзу. На цій же 29-ій Конвенції Василь Гузар був головою Виборчої Комісії. В місцевій громаді св. п. Василь Гузар був довгі роки членом Управи Українського Американського Клюбу та деякий час його адміністратором.

Покійний Василь Гузар осиротив дружину Стеллу, сина Роберта Василя і доньку Керол Анну Крик та трьох внуків. Похорон відбудеться в суботу, 1-го липня ц. р., з похоронного заведення Павла Гарріса при 570 Кінгс Гайвей до церкви св. Йосафата і на цвинтар.

Відбулася інавґурація IX вакаційного курсу УКУ в Римі

Рим (В. Л.). — Дев'ятий вакаційний курс Українського Католицького Університету ім. св. Климента Папи в Римі почався цього року 15-го червня. Інавґурація курсу відбулася в неділю, 18-го червня ц. р., урочистою архієрейською Службою Божою, яку відправив Блаженніший Патріярх Кир Йосиф Сліпий. З ним співслужили отці: митрат Іван Хома, д-р Іван Гриньох, д-р Дмитро Блажейовський, д-р Василь Сапеляк, салезіянин, д-р Степан Саба, салезіянин, д-р Любомир Гузар, студит, Гліб Лончина, студит. Капеляном Блаженнішого Патріярха був д-р Іван Дацько, дияконував Євген Небесний, салезіянин. Присутніми в асисті були студенти Богословії і Малої Семінарії. Співав хор обох Семінарій. Проповідь про значення Святого Духа для всіх людей світу, а зокрема для учасників курсу, виголосив о. д-р Гриньох. Після Служби Божої професори, з Блаженнішим Патріярхом Йосифом, преп. Сестри, студенти і гості зібралися в залі УКУ. Блаженніший Патріярх відкрив зібрання молитвою і коротким словом. Тоді декан Ф-Г Факультету проф. д-р Василь Лев офіційно відкрив Курс, підкреслюючи його значення для студіюючих, що мають нагоду користати не тільки з викладів і вправ, подаваних досвідченими науковцями-педагогами, але також користати з римських бібліотек і студіювати 3000-літню історію Риму. Тоді представив присутнім д-ра Мирослава Лабуньку, професора історії Ля Саль коледжу в Філядельфії, і просив прочитати інавґураційну лекцію. Цей із питомою йому ерудицією прочитав лекцію про напис на порталі собору св. Івана Хрестителя в Лятерані: „Sactosancta Latenensis Ecclesia. Omnium Urbis et orbis ecclesiarum Mater et Caput." Тут він підкреслив значення Церкви в середньовіччі у співдії зі світськими державами. Спеціяльно відмітив він значення Церкви у кермуванні державними справами імперій.

Після лекції, що її присутні заслухали з великою увагою і нагородили рясними оплесками, Блаженніший Патріярх закінчив інавґурацію словом та молитвою. Тоді присутні віталися особисто з Блаженнішим Патріярхом, висловлюючи йому вдячність за керування УКУ та опіку над ним.

Студентка Академії св. Юра виграла конкурс

Ню Йорк. (Н.Н.) — Дня 13-го червня ц. р. Марта Івашків, дочка інж. Євгена та Євгенії Івашкових, студентка 9-ої кляси Академії св. Юра, була вшанована під час церемоній, які відбулися в головному поліційному бюрі Мангаттену, за есей на тему: „Що я зробила би, щоби поправити відносини між поліцією і громадянством, якби я була директором міської поліції". Цей її есей був одним із 15-ох, які були нагороджені в цьому дні і він здобув для Марти титул „Заступника урядуючого директора на один день". В конкурсі брало участь понад тисячу студентів зі всіх дільниць міста.

Після присяги виголосили промови: Керол Беламі, президент компанії Дженерал Моторс; президент Міської Ради та Роберт МкДвайр, директор поліції міста Ню Йорку. Опісля Марту почастували обідом, показали їй ціле головне поліційне бюро та обпливли місто лодкою. Накінець директор поліції особисто погратулював Марті за її досягнення.

ЮВІЛЕЙ ВИДАНЬ УНС В ЧІКАҐО

Чікаґо, Ілл. — Заходами Окружного Комітету Відділів УНСоюзу тут підготовляється відзначення 85-річчя „Свободи" й інших видань Українського Народного Союзу, яке відбудеться в неділю, 17-го вересня 1978 р. в ресторані „Дипломат" при Фулертон і Централ вулицях.

НТША ПРОДОВЖУЄ ЗАХОДИ ДЛЯ КОНСОЛІДАЦІЇ ФРОНТУ ВІЛЬНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ НАУКИ

Ню Йорк. — Справа консолідації вільної української науки в обличчі рафінованого нищення, фальшування та зловживання наукою, що їх допускається окупант України для своїх народовбивчих цілей, була одним з головних предметів уваги і дебат Управи Наукового Т-ва ім. Шевченка в ЗСА на її четвертому з черги пленарному засіданні, яке відбулося тут у власних приміщеннях протягом дня минулої суботи, 24-го червня. Наради, в яких взяло участь 27 членів Управи, відкрив і ними проводив проф. д-р Ярослав Падох, голова Управи, згадавши та запропонувавши вшанувати вставанням і хвилиною мовчанки померлих в звітовому часі членів НТША: Миколу Вацика, д-ра Ярослава Гриневича, ред. Вячеслава Давиденка, проф. Миколу Зайцева, дир. Семена Маґаляса, Василя Стефурака та проф. д-ра Матвія Стахова, колишнього голову НТШ в ЗСА і голову Ради Наукових Т-в ім. Шевченка.

Поширення і затіснення зв'язків та співпраці з усіма українськими науковими і високошкільними установами були одною з головних турбот і зусиль Управи НТШ в ЗСА в часі від попереднього засідання Управи, яке відбулося 16-го березня ц. р., про що зокрема звітував голова проф. д-р Я. Падох. У цьому звітовому часі він відбув офіційні відвідини Канадського Інституту Українських Студій в Едмонтоні та мав конференцію з директором цього інституту проф. д-ром Лупулом і його заступником проф. д-ром Лисяком-Рудницьким, а опісля відбув конференцію з членами західньої частини НТШ в Канаді, взявши опісля участь у святочному наданні почесного докторату Українського Вільного Університету колишньому прем'єрові Канади Джонові Діфенбейкерові. В поворотній дорозі з Едмонтону д-р Падох відбув у Торонті конференцію з головою НТШ в Канаді д-ром Богданом Стебельським, обміркувавши спільно ряд актуальних проблем, зокрема скликання сесії Головної Ради НТШ в Ню Йорку в жовтні ц. р. В червні ц. р. д-р Падох, разом з ред. Іваном Кедрином Рудницьким склали формальну візиту директорові Українського Наукового Інституту при Гарвардському університеті, проф. д-рові Омелянові Пріцакові, в розмові з яким власне консолідація зусиль вільної української науки в обличчі її нищення окупантом в Україні була одною з головних тем розмов.

По тій самій лінії продовжувано заходи для здійснення схваленої вже Президією НТША організації окремої Комісії Шевченкознавства.

Дальшим предметом звітування й опісля дебат та ухвал цієї Пленарної Сесії Управи НТШ в ЗСА були такі справи, як:

— Остаточне домовлення Управи НТШ з видавництвом Оттавського університету в справі схваленого вже раніше попередніми двома Управами НТШ А друку трьох томів Історії України-Руси Михайла Грушевського в англійській мові і заходи для здійснення вже вирішених і новозаплянованих інших наукових видань українською і англійською мовами, про що звітував науковий секретар НТШ А проф. д-р Микола Чировський.

—Обміркована вже від деякого часу справа зміни приміщень НТШ А, себто продаж старого будинку і купно нового, більш відповідного в українській дільниці. В цій справі вже пороблено ряд конкретних заходів.

— Впорядкування, скаталогування та поповнення бібліотеки. Управа рівночасно звертається до громадян, щоб надсилали для НТШ А свої видання та архівні матеріяли.

— Підготова до відповідного відзначення 30-літнього ювілею Американського НТШ.

— Поширення і скріплення зв'язків та співпраці з американськими науковими установами, в цьому також з етічними. Збори намітили створення окремої комісії для цієї цілі.

— Встановлено основні засади публікації реґіональних збірників під фірмою НТШ А.

— Прийнято нових звичайних членів НТШ, між ними дві доні голови, д-р Марію Падох-Літепло та д-р Христину Падох.

— Прийнято до відома відхід на емеритуру, після 21 років найбільш відданої праці, адміністратора Управи НТШ А, інж. Романа Кобринського та заанґажування на цей пост від 1-го вересня ц. р. мґра Ореста Питляра.

Гарвардський університет заповідає новий курс історії України в акад. році 1878/79

Кембридж (ФКУ). — В академічному році 1978/79, як і в попередніх роках в Гарвардському університеті буде ціла низка курсів в ділянках історії України, української літератури та українського мовознавства. Це ж систематична й постійна діяльність трьох українських катедр в Гарвардському університеті.

Професор катедри історії України ім. М. Грушевського, д-р Омелян Пріцак, викладатиме у весняному семестрі курс: Економічна та суспільна Історія України. Огляд обставин Київської та Галицької Русі, через середні віки до XIX і XX століття.

В осінньому семестрі в рамках докторської програми відбуватиметься під керівництвом проф. О. Пріцака, семінар: історія Київської Русі.

В минулому році великим зацікавленням втішався курс проф. Пріцака — Інтелектуальна історія України XIX століття.

Проф. Франко Сисин викладатиме курс на тему: державне будівництво і націоналізм в східній та центральній Европі в XIX і XX століттях; обговорюватиметься ідею модерного націоналізму та його розвитку серед народів тієї частини Европи. Порівнюватимуться ці процеси, які проходили серед українців, поляків, чехів, словаків, мадярів, жидів та інших народів. А його семінар для докторської програми займатиметься середньою добою (1648 — 1783) історії України.

Деталі про українські курси подається в „Courses of Instruction 1978 — 79; Official Register of Harvard University; Faculty of Arts and Sciences".

В минулому академічному році проводилось 4 курси української мови (для початкуючих, середніх, заавансованих, як також читання і композиція).

Три курси української літератури (один в департаменті порівняльних літератур), та 5 курсів з історії України.

Навчали професори: Григорій Грабович, Омелян Пріцак, Франко Сисин, Богдан Струмінський.

В першому десятилітті праці катедр, студіювало україністику 89 студентів.

УРЯДОВА ДЕЛЕҐАЦІЯ СПЕЦІЯЛІСТІВ ЗСА ПОЇДЕ ДО КИТАЮ

Френк Пресс

Вашінгтон. — Пресові аґентства інформують, що Білий Дім в намаганні зміцнити зв'язки з Китайською Народною Республікою, проголосив у вівторок, 27-го червня ц.р., що на наступний тиждень до Китаю виїде 14-членна урядова американська делеґація науковців і спеціялістів поодиноких ділянок для офіційних переговорів з аналогічними китайськими установами. Американську групу очолюватиме д-р Френк Пресс, дорадник президента Картера для справ науки. Це є перший випадок, що керівники КНР погодились на допущення такої урядової групи, хоч зв'язки з американськими науковцями і спеціялістами поодиноких ділянок вдержуються на приватній базі вже від 1971 року. Речники Адміністрації відмічують, що група має чотири основні завдання: нав'язати офіційні контакти в науковій і технологічній площинах; вияснити наукову і технологічну політику З'єднаних Стейтів Америки; встановити теперішні можливості співпраці між китайськими й американськими науковцями і пропонувати нові шляхи та поширення виміни технологічних засобів між обома країнами. Очевидно, — заявив речник Білого Дому, — американська делеґація достосовуватиметься до потреб Китаю, який в першу чергу зацікавлений в дослідах сільського господарства, енерґетики і медицини. Досі китайські науковці вдержували тільки обмежені зв'язки з американськими колеґами і науковими інституціями, бо нові керівники Китайської Народної Республіки вважали, що співпраця в усіх ділянках життя мусить зачекати до встановлення повних дипломатичних зв'язків між Китаєм і ЗСА, а також до зірвання Америкою дипломатичних зносин з урядом на Тайвані.

Вислання такої наукової місії до Китаю запропонував д-р Збіґнєв Бжезінські, дорадник президента Картера в справах крайової безпеки, який недавно відвідував Китай і розмовляв з багатьма китайськими політиками, включно з новим головою Китайської Комуністичної партії і теперішнім прем'єром Гуа Куофенґом. Китайці, очевидно, погодились на пропозицію Бжезінського і так дійшло до вислання делеґації та зміни дотеперішнього китайського становища. Згідно зі словами Бжезінського, „сильний Китай в теперішній ситуації служитиме інтересам ЗСА". Адміністрація Картера стала на становищі, після довших і докладних студій, що метою Китайської Народної Республіки є не допустити до совєтської домінації в Азії і Африці і цей погляд однозгідний з теперішньою політикою ЗСА. Москва, у пов'язанні з таким становищем Вашінґтону, закинула президентові Картерові, що він використовує китайську карту проти Совєтського Союзу, назвавши таку політику ЗСА „короткозорою і дуже небезпечною". Картер заперечив твердження Брежнєва, заявляючи на пресовій конференції, що ЗСА бажають вдержувати тільки добрі відносини з Китаєм і жити з цією майже більйоновою країною в згоді.

Косиґін закликає країни КОМЕКОНУ до тіснішої співпраці

Букарешт, Румунія. — Ройтер інформує, що совєтський прем'єр Алексєй Косиґін, виступаючи як перший промовець на конференції КОМЕКОНУ, групи комуністичних держав, які створили в 1949 році аналогічну до Европейської Економічної Спільноти економічну організацію, закликав представників членських держав до тіснішої співпраці і випрацювання довгореченцевого економічного пляну, кажучи, що Москва хотіла б бачити більший поступ в напрямі інтеґрації економіки, щоб тим самим забезпечити населення кожної членської країни потрібними власними товарами, а не спроваджуваними із закордону за які країни КОМЕКОНУ змушені платити високі ціни. Косиґін говорив в першому дні конференції, а після нього виступатимуть голови інших делеґацій заки розпічнеться дискусія і праця поодиноких фахових комісій, які працюватимуть над загальним економічним пляном. Совєтський прем'єр відмітив деякі успіхи КОМЕКОНУ в останніх роках, але також признався, що організація зустрічалась з багатьма труднощами у зв'язку з економічними труднощами на Заході. На думку Косиґіна, для осягнення мети, потрібно тіснішої співпраці східньоевропейських держав і випрацювання довгореченцевого пляну, який сягав би до кінця цього сторіччя. Двадцять третя з черги економічна конференція комуністичних держав триватиме до кінця цього тижня. До КОМЕКОНУ, як відомо, належать, крім Совєтського Союзу, ще Болгарія, Чехо-Словаччина, Східня Німеччина, Польща, Мадярщина, Румунія, Куба і Монголія.

Будують нову водну трасу — канал Дніпро-Інгулець

Біля міста Світловодська почали споруджувати канал, праця над яким триватиме п'ять років та який з'єднає Дніпро з верхів'ям Інгульця — головної ріки Криворізького залізорудного басейну, розв'язуючи цим самим проблему водопостачання цього важливого промислового центру, — пише київська „Радянська Україна". Ця нова гідротехнічна складна споруда, води якої піднесуть потужними підоймами на 45 метрів, потече по руслі Інгульця на південь, поповнивши Іскрівське і Карачунівське водоймище. Загальна довжина траси становитиме 150 кілометрів, по якій щорічно переправлятиметься понад мільярд кубометрів води. Цей канал стане головною ланкою ланцюга каналів Дніпро-Інгулець-Інгул, простір якої охопить територію Кіровоградської, Дніпропетровської, Херсонської та Миколаївської областей. Ця гідротехнічна споруда зрошуватиме водою 300 тисяч гектарів родючих земель.

АМЕРИКАНСЬКІ КОРЕСПОНДЕНТИ В МОСКВІ МАЮТЬ НОВІ КЛОПОТИ

Москва. — Довголітній кореспондент „Ню Йорк Таймсу" в Совєтському Союзі Дейвід К. Шіплер, інформує у числі газети з 28-го червня ц. р. про нові клопоти двох американських кореспондентів в Москві — Креґа Р. Вітні з „Ню Йорк Таймсу" і Герольда Д. Пайпера з „Балтимор Сан", які ненадійно для всіх одержали судовий виклик, у якому говориться, що вони повинні 28-го червня ц.р. з'явитись перед суддею і відповісти за неокреслені провини правдоподібно за останні вістки, які вони передавали із Совєтського Союзу на Захід. На викликові написано тільки „справа 3—113—78" без жадного пояснення. Після консультації з американською амбасадою згадані кореспонденти вирішили піти до совєтського суду і відповісти на питання совєтського судді, хоч, як це заявив один з них, „ми не почуваємося до жадної вини". На другому боці судового виклику написано: „Якщо покликаний не з'явиться в суді, він буде покараний 10-ма рублями (16 долярів) і буде силою доставлений до суду".

В останній хвилині повідомлено, що в означений день, в середу, 28-го червня обидва кореспонденти зголосились в суді і їм передано формальне обвинувачення за „обиду". Суддя міського суду Москви, Лев Й. Альмазов передав їм це обвинувачення з визначенням 1-го липня ц. р. як день судової розправи.

Західні дипломати не пригадують собі такого випадку в минулому, щоб совєтський суд покликав закордонних кореспондентів, чи взагалі несовєтських громадян. Були стосовані інші шикани, включно з викиненням кореспондентів із Совєтського Союзу, а також нищенням їхнього майна, зокрема автомобілів, хатнього устаткування тощо. Совєтська преса вела проти деяких кореспондентів неперебірчиву кампанію, закидаючи журналістам торгівлю закордонною валютою чи наркотиками, гомосексуалізм, чорну торгівлю одягом, вербування совєтських громадян на шпигунську роботу та багато інших „провин", але їх не покликали до відповідальности перед совєтським суддею і не висилали судових покликань.

Загально здогадуються, на підставі розмови речників амбасади ЗСА з Віталієм Журавльовим, представником міністерства закордонних справ СССР, що обидвом кореспондентам закидають обиду чи наклеп на совєтську державну телевізію і радіо. Подаючи свої інформації з Тбілісі, столиці Грузії, Вітні і Пайпер покликалися на слова рідних і приятелів заарештованих і суджених дисидентів, які твердили, що „покаяння" Гамсакурдії, одного з підсудних з Гельсінкської Групи, зфабрикували совєтські телевізія і радіо.

Шіплер при тому пригадує долю інших кореспондентів, а саме Роберта С. Тота з „Лос Анджелес Таймсу", Джорджа Кримского з „Ассосіейтед Пресс", Крістофера Врена з „Ню Йорк Таймсу", Алфреда Френдлі з „Нюзвік" та інших, проти яких совєтська пропаганда вела кампанію.

Довідавшись про випадок державний секретар Сайрус Венс зажадав від амбасадора СССР Анатолія Добриніна вияснення цілої тієї справи з кореспондентами в Москві. Добринін відповів, що він покищо не познайомлений з випадком. В Ню Йорку редактор „Ню Йорк Таймсу" А. М. Розентал висловив стурбованість таким поступуванням совєтських чиновників супроти кореспондента, бо це перешкоджає йому нормально працювати і виконувати його обов'язки так, як він вважає за відповідне. Розентал назвав Вітнея високозаанґажованим кореспондентом, до якого керівництво має повне довір'я.

Добринін запевняє свободу преси під час Олімпіяди в Москві

Вашінґтон. — Пресові аґентства інформують, що у вівторок, 27-го червня, тут у совєтській амбасаді перед зібраною сотнею західніх кореспондентів промовляв совєтський амбасадор до ЗСА Анатолій Добринін, обіцяючи їм, що під час Олімпіяди 1980 у Москві вони зможуть без ніяких неприємностей і переслідувань виконувати свої обов'язки. Це сталося приблизно вісім годин пізніше, коли у Москві покликано до суду двох американських кореспондентів, закидаючи їм обиду совєтської системи. Коли один з кореспондентів запитав Добриніна, які пресові звідомлення з Олімпіяди будуть вважати за „обиду", совєтський амбасадор відповів: „Ви прекрасно знаєте, що є обидою, а що не є, і що сприяє кращому взаємозрозумінні, а що ні". Після цих слів, Анатолій Добринін ще раз заявив, що кореспондентам, немає чого боятися будь-яких неприємностей, які могли б некорисно вплинути на виконування їхньої пресової служби.

У Москві замордовано двох шведських туристів

Москва. — Ассосіейтед Прес повідомляє, що у вівторок, 27-го червня, о год. 12:30 вночі, тут перед готелем „Інтурист", нічний сторож яринної крамниці, росіянин Алєксандер Нєжінскі, вбив сокирою двох шведських туристів, а одного важко поранив. Цей сам убивник, як твердять шведські засоби інформації на підставі свідчень совєтської поліції, вбив свого сестрінка і сестру.

Свідки цього вбивства зізнали, що перед готелем, де зупинились шведські туристи, раптом вибіг високий, важкої будови чоловік і виймивши з течки сокиру, зарубав двох, а одного важко поранив. Небезпечного убивника змісця заарештовано, закувавши в кайданки. Цю трагедію також бачив один американський турист-лікар, який не виявивши свого прізвища розповів, що повертаючись з Кремля, він побачив два тіла і людину, яка клячала біля убитої жінки.

„Молодший брат" — шле у Сибір підмогу „старшому"

Не обійтись містам Сибіру і Далекого Сходу без допомоги промислових підприємств із Галичини, бо як інформує київська „Радянська Україна", із самої тільки Волині вислали понад 30 тисяч різних промислових виробів у Тюменську і Амурську області, Тувинську автономну республіку. Автомобілеві будівничі із Луцька відтранспортували 50 холоділень і 400 автомобілів у Забайкальськ, Южноуральськ, Хабаровськ, Владивосток та інші міста.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Проблеми Югославії

Минулого тижня в Београді закінчився одинадцятий з черги Конгрес югославської комуністичної партії, який, однак, помимо великих сподівань багатьох політичних спостерігачів і аналітиків, не приніс основних змін в керівництві Югославією і навіть не започаткував пляново передачі влади в молодші руки, бож відомо, що президентові Йосифові Тітові минуло 86 років життя і сьогодні чи завтра він силою природних обставин мусить відійти від активного політичного життя. Одинокою зміною і свого роду відходом від стандартів у веденні таких комуністичних конгресів була постанова делегатів зменшити на 50 відсотків екзекутивне керівне тіло Компартії (з 48 на 24) і це, до певної міри, може бути познакою підготови передачі, бо, як висловився один з керівних югославських комуністів Едвард Кардель, у виїмково трудній ситуації менше числом Політбюро краще зможе вив'язатися із свого завдання.

Конгрес не найменував наслідника Тіта, але теперішнього секретаря Компартії, Стена Доланца, підвищено до генерального секретаря Компартії, яка в тій країні має назву Комуністичної Ліги, серед 2.000 делегатів, які брали участь у Конгресі, як і серед 130 закордонних гостей, панувало загальне переконання, що 52-річний Доланц прийде на місце Тіта, але це станеться тільки тоді, як цього забажає сам Тіто, або якщо він вже цілком не зможе виконувати своїх обов'язків. Написану на 92-ох сторінках промову Йосиф Тіто відчитав у великому піднесенні, заявляючи делегатам і гостям, що він наміряється й далі залишитись на своєму становищі, як голова держави і голова Компартії, а коли велика авдиторія зробила йому овацію і, стоячи, відспівала стару партизанську пісню, Тіто, піднісши обидві руки вгору, заявив: ,,з таким ентузіязмом моїх співробітників я буду спроможний працювати ще слідуючих 50 років''.

Політичні аналітики, які з великим зацікавленням слідкували за промовою Тіта та за перебігом цілого Конгресу, відмічають, що Тіто у першу чергу намагався переконати, зокрема молодшу генерацію, про правильність його політики, про його політичну філософію, яка довела до цілковитого розриву Югославії з Совєтським Союзом 30 років тому, та побудови невтральної комуністичної держави, а також створення бльоку невтральних держав, які, на думку Тіта, відіграють дуже поважну ролю у сьогоднішньому укладі політичних сил і є немов би вагілем поміж миром і війною. Тому Тіто у своїй промові постійно повертається до теми невтралітету і балянсу між східнім і західніми світами, заявляючи, що така політика мусить мати пріорітет в майбутньому плянуванні югославського державного керівництва.

Знаючи, очевидно, про совєтські зазіхання і спробу організації Москвою нової Комуністичної партії Югославії, яка закінчилася голосними політичними процесами та засудом багатьох, головно старших комуністів і колишніх підпільників на довгореченцеві кари, Тіто не скривав труднощів, які існують сьогодні в Югославії, кажучи, що навряд чи можна краще схарактеризувати сучасні югославсько-совєтські відносини, як на прикладі останнього політичного процесу над Владо Депчевічем, провідником просовєтської групи і його товаришів.

Перебіг Конгресу югославської Комуністичної партії, виступи Тіта і багатьох інших делегатів вказують на те, що теперішні керівники Югославії свідомі загрози з боку комуно-московської імперії і знають, що Брежнєв і його соратники й далі стоять на позиціях ідеологічного московського монополю в комуністичному світлі і поза ним. Така свідомість є першою передумовою захорони перед злісним сусідом.

Софія Наумович

ПРОФ. Ю. ШЕВЕЛЬОВ ДЕМАСКУЄ СОВЄТСЬКІ ФАЛЬШІ

Наш статус недержавної, чи, сказати б виразніше, окупованої нації, створює іноді дивні парадокси, як оце трапилося з доповіддями проф. Юрія Шевельова у Парижі. Про них українці довідалися, на жаль, не від Шановного Професора, але з інформативного листка Інституту східніх студій, який умістив у відділі ,,доповіді московською мовою'', таку оповістку: ,,Пан Юрій Шевельов, професор Колюмбійського університету в Ню Йорку, виголосить дві доповіді порусски: у п'ятницю 12.5 ,,Григорій Сковорода у призмі мови'' та у вівторок 16.6 ,,Мовне плянування у совєтській Україні''.

Проте, обидві доповіді проф. Шевельова, які він тут же перед слухачами перекладав з англійського тексту на московську мову, — були блискучі й було б шкода, щоб вони десь пропадали в архівах Інституту, або, чого доброго, залишилися в московському фонді!.

Тож подамо коротко хід його думок. Сковорода — головний представник літератур слов'янського світу його часу. Він радше поет як філософ. Його філософія — антиісторична. У нього Мойсей — сучасник Христа. У його творах немає ніякого натяку на політичні події: зруйнування Січі, кріпацтво, гайдамаки, турки — це все для нього ,,дрянь''. Незвичність його мови у грі слів, у діялогах, у повторюванні слів і тем у різних варіянтах. Діялог теж незвичний: кожний добавляє щось від себе, цитуючи Біблію, або діялоги Санчо Панси з трьома Дон Кіхотами. У його прозі одна картина на другій, як фуги Баха, сучасника Сковороди. Діялог між янголом і сатаною, на побутовому фоні, відбуваються всюди і ніде. Техніка сну: персонажі з'являються і зникають непомітно. Багато символів і емблем: північне Каспійське море суворе й неласкаве ще у границях Росії, а за границею, — Бог — Кавказ. Старший вік, вічні мандрівки й поетична вдача завважили на логічному завершенні творчости філософа. Усе життя він експериментував, творчістю бавився. Тому казали, що Сковорода народний, ,,сільський'' філософ, а це неправда. Була в нас романтика, але не було Осіяна, тож знайшли Сократа як ,,народного'' філософа, мовляв,Срезневський:

,,Сковорода відкидав багатих і вчених,а любив бідних і дурних, учив на ярмарках і говорив до товпи''. Усе це міти, як і сучасне твердження, що у Сковороди ,,не національний дух, а ,,угнетені'' кляси''. Під такими гаслами Сковороди проходив його ювілей в УССР. А чейже існують протипоказання: усі листи Сковороди адресовані до інтелігентів, а не до селян, у його творах немає згадки про селян. Він ночував в селянських хатах за браком готелів, у поміщиків вибирав хатку в саді, бо хотів самоти. Шукав не багатих, а інтелігентних розмовців і ніколи не говорив до товпи на вулиці, ні в селі, ні в місті. Писав свої твори для вибранців, ,,для немногих'', яких 15-20 людей, яких любив і роздавав їм каліграфовані копії. Серед селян здобув собі популярність не філософією, а життєписом: відкидав почесті, ходив пішки, був веґетаріянцем, любив самоту, простоту одягу, гру на сопілці. Але його звички й уподобання зовсім не були ,,селянські''. Відомо, наприклад, що його приятель Ковалінський висилав йому пармезан і голляндський сир. Та головний доказ — його мова. До селян звертався б народною українською мовою. Для себе міг писати латиною, чи церковнослов'янською мовою, які знав чудово. Але він писав тією мовою, якою говорили українські поміщики на Слобожанщині, що русифікували українську основу. Отож мова Сковороди — мова зрусифікованого українського дворянства. Його філософія теж для цього дворянства, чиї гріхи він знав. Тож, коли відкинути брехливі налички, то залишиться Сковорода як поетичний геній і експериментатор,, людина 18 ст., як Бах у музиці, чи як фрески Ґоя у малярстві, — людина борокко.

У дискусії промовці й доповідач внесли ще такі спостереження: треба розшукати сліди Сковороди у західніх університетах. Він мабуть слухав Баха, бачив картини Ґої, читав Ґете (Фавста), підхопив те, що ,,минає'' та ,,вічно жіноче''. Подібности до Рамблє немає,бо Сковорода не матеріяліст. Московські історики наклеймили нашого філософа ,,старчикэм'' чи не тому, що в листуванні його не знайшли ні одного московського автора, бо й не мав з ними зв'язку навіть у Петербурзі, де українські хористи не підпадали їхній мові, ні культурі. Сковороду цікавила виключно українська зрусифікована інтеліґенція Слобожанщини, і для неї він писав та встановлював правила життя.

У другій доповіді ,,Плянування мови в УССР'' проф. Шевельов розглядав це питання під різними оглядами . Щодо нормалізації мови, то до 1917 р. її не було, українська мова устійнювалася стихійно письменниками. Щойно 1919 р. Академія Наук видала перші ,,Правила'' на 16 ст.! 1927 р. відбулася у Харкові мовна конференція й О. Синявський опрацював т. зв. ,,харківський правопис''. А далі пішли ,,втручання'' і ,,чистки''. Такі ,,знавці'' як Ленін і Горкий визначували, ,,якою мовою має бути'' українська мова! В українсько-російських словниках спершу було, наприклад: ,,сахар — цукор'', а потому вже ,,сахар - сахар''... ящодо функціональности, то до 1917 р. була заборона української мови у школах і в урядах, але вона ,,функціонувала'' на селі, на базарах і в родині. Після 1917 р. вона стала ,,державною'', але без закону й заохоти її вживати, у 30 рр. уже була ,,нарівні'' з московською, а далі вона веґетує вже як народна ноша: ,,гарний костюм, але хто в ньому ходить?''

Зате почався ґалас про ,,велич мови Леніна'', чи цитувалися вислови Турґєнєва про ,,магучій русскій язык''. Престиж української мови понизився, москалі дозволяють собі на таки жарти, як наприклад: ,,вы ґаваритє сєрйозно, ілі поукраінскі?'' Українська мова стала мовою колгоспників, ще й засмічена москалізмами. Здатність української мови внутрішньо розвиватися — дуже велика. Її багатство показали збірники діялектів АН і перелякали москалів, які не могли цього стерпіти й у 30 рр. назвали їх ,,кулацькими діялектами'' та знищили, обіднили, замінили кальками з московської, зокрема переслідували за західні діялекти, ще й викинули букву ,,ґ''. Зате ж дозволяють брати з церковнослов'янської такі слова, які забрала московська мова. Тоді, як Щербицький горлає, щоб ,,бар'єри мовні зникли'', то москалі повикидали зі свого словника всі анґліцизми й американізми, якими налякав їх Філін, отже поклали ,,бар'єри''... Проте, в Україні завжди був і є спротив лінґвіцидові''. У 20 рр. учителі гостро виступали на зборах, але промовці згодом ,,зникли'', а тоді заговорили письменники: про обідніння мови (Яновський), виправляв словник Калиновича (Бажан), 1958 писали про мовні справи (Хижняк), 1959 (Івченко), критикували мовну політику (Павло Плющ, Антоненко-Давидович), ще 1970 р. була нарада над перекладами слів, яких немає в офіційних словниках, але Білодід засудив це як ,,лібералізм''.

Найгостріше заговорили про нівечення мови ,,дисиденти'', проте навіть партійці відважувалися стати в обороні рідної мови (Шелест). У дискусії була ще мова про інші народи. Найменше утисків зазнають ті народи, що бояться турків і не мають куди ,,віддільоватися'', (грузини, вірмени), білоруська мова ще гірше зрусифікована як українська, швидко русифікують балтійців, бо вони хотять вийти зі ,,союзу''.

Після закінчення, учасники підходили до проф. Шевельова, докоряючи й йому за вживання цієї мови проти якої він у своїх доповідях так добре виступав, питали, чому не переклав своєї англійської доповіді на французьку мову. На це він відповів, що на переклад він мав усього два дні.

Володимир Мацьків

ДИТЯЧИЙ ЖУРНАЛ ТА ЙОГО РОЛЯ У ВИХОВАННІ

З огляду на це, що у біжучому 1978 році — минає 25 літ від того часу,коли появилося перше число українського журналу для дітей і підростаючої молоді ,,Веселка'',що її видає Український Народний Союз, хочемо хоч кількома словами звернути увагу усім нашим батькам, що мають дітей у молодшому віці, яку важливу ролю виконує цей журналик у вихованні нашого молодого покоління.

Знаємо, чейже, що кожна людина, яка лиш уміє читати, радо бере до рук газету чи журнал, щоб довідатись, що нового та цікавого сталось у країні, чи у світі взагалі, щоб докладніше зрозуміти різні проблеми свого народу, чи держави, пізнати нові ідеї і прямування до них та всякі інші численні справи, які насуває життя та обставини. Дещо з того можна дізнатись з радіо і телевізії, але вони не можуть заступити газети чи журналу.

Подібно є у дітей. Тільки вони не цікавляться подіями в світі, але радо читають казки, оповідання, віршики та подібні матеріяли, якщо вони зуміють їх зацікавити, а головно, якщо їх батьки хочуть і можуть їх тими справами зацікавити.

Так склалося, що наша доля примусила нас жити поза рідною землею, серед чужих народів і в чужих державах, де існують інші мови, інші звичаї та інша культура. Чужі школи,чуже оточення та середовище, серед яких доводиться жити нашим дітям, впливають на них дуже сильно так, що їм важко тим впливам оператися. Воно тим важче, якщо не має відповідної протидії та сильнішого впливу наших виховних чинників, тобто батьківського дому, рідної школи, своєї церкви, товаришів та деяких установ, як свої музеї, театри, концерти і т. п. Тому не диво, що багато нашої молоді не вживає між собою рідної мови та дружиться з чужими.

Кожний з нас, що хоч дрібку застановляється над цією справою, знає, що багато вини в тому мають батьки, які не стараються, щоб впливати на своїх дітей, щоб вони належно розуміли цю важку загрозу, яка висить над нашою спільнотою. Але є ще одна дуже важлива і важка проблема. Багато батьків, що мають тепер малих дітей, теж виховувалися поза рідною землею і під чужими впливами і вони самі не всилі належно зрозуміти та належно впливати на своїх дітей.

Так складається, що і наші провідні установи та організації щораз менше говорять про цю важливу справу, як теж небагато роблять, щоб захоронити наше молоде покоління від денаціоналізації.

Український Народний Союз, розуміючи цю прикру справу, уже 25 літ видає журнал для дітей ,,Веселку", але, як довідуємось цей журнал має щораз менше передплатників і читачів, хоч він повинен мати їх щонайменше 15-20 тисяч.

Метою цього журналу є допомагати у вихованні нашого молодого покоління, тобто, виучувати та вправляти рідну мову у читачів, поглиблювати знання свого походження, нашу історію та культуру, розвивати психіку читачів, тобто спосіб думання, уяву, пам'ять та всі інші духові властивості. Тому ,,Веселка містить такі матеріяли, які допомагають читачам бути вірними своєму народові, розуміти рідну мову, любити її та нею послугуватися, пізнавши минувшину свого народу, рідні традиції та рідну культуру. Очевидно, усі ці матеріяли мусять бути достосовані до віку та розвитку читача, бо інакше цей читач не зможе цього належно зрозуміти та з них користати.

Численні ілюстрації,виконані в більшості нашими мистцями-малярами, теж допомагають краще зрозуміти події чи обставини, про які мова у статтях. Вони розвивають уяву дитини та допомагають їй витворити поняття про нашу нескорену Батьківщину та її заслужених людей.

,,Веселка" містить теж різнорідні загадки та подібні матеріяли, щоб допомогти розвиткові думання та пам'яті читачів.

Та мимо того деколи буває, що дитина не все легко і належно може зрозуміти, тому батьки повинні прийти їй з допомогою, пояснюючи слова, яких не може розуміти, а також події, що описані в деяких статтейках, життєві обставини в Україні і т. п.

В деяких випадках, головно тоді, коли дитина нерадо бере до рук цей журналик, батьки повинні знайти спосіб, щоб зацікавити свою дитину справами, про які мова у ,,Веселці''. Але треба зазначити, що примус батьків в такій справі не принесе належних успіхів, а може бути навіть шкідливим.

Нам усім слід пам'ятати, що доля нашої спільноти у майбутньому буде такою, якими будуть наші діти, а діти будуть такими, якими ми їх виховаємо, чи ці діти стануть свідомими і активними членами свого народу і своєї спільноти, чи розпливуться в ,,чужому морі".

Тому доложімо усіх наших старань, щоб усі наші діти виховались на вірних синів і доньок свого рідного українського народу, щоб добре опанували мову, пізнали минувшину свого народу та його традиції і культуру.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПРО ВИСТУП ГЕН. П. ГРИГОРЕНКА

Я з великим вдоволенням читаю статті Панаса Феденка. Вони ерудитні, цікаві, стилеві. І остання стаття про дивну поведінку тих совєтських громадян, які добровільно виїхали до Америки й тепер плачуть з приводу втрати совєтського громадянства, дуже добра! Можливо, згаданий привілейований челіст Ростровіч, чи його дружина Вішнєвська, співачка з середнім голосом, яку Америка не оцінила, помимо шалених заходів її земляків — мають причину до гірких жалів... Інакше виглядає жаль бувшого генерала П. Григоренка, який видає себе борцем проти режиму. Йому найкраще відомо, що роблять з борцями в його улюбленій батьківщині. Не дуже то дозволяють ,,боротися''. Його жаль важко пояснити, навіть тоді, коли він хоче нас запевнити, що він не один такий, що всі ці українські політв'язні, які караються по тюрмах та лагерях, так само плакали б, коли б їх пустили в вільний світ. Під словами п. Феденка підпишеться не лише кожний українець на еміграції, але певно усі українські політичні в'язні і напевно добра половина населення України, Білорусі, Кавказу... Що тут виступати з ревеляціями, коли самі політичні в'язні про це заявили, зрікаючись громадянства.

Ген. П. Григоренко висловив гіркий жаль, що тут він буде нічим, а в Москві мав би генеральську пенсію. Оці щирі визнання вияснюють причини особистого жалю із-за втрати громадянства. Але при чому тут Бог, віра й інші дисиденти, які заперечуть його слова?

Це одне. А друге, при чому такий оригінальний лексикон у п. Генерала (,,Скотиняча, свиняча ідеологія...") тоді, коли він не кричить до мужви, а висловлює свої думки на сторінках щоденника?

Жаль, що добродушність і справжня, не деклямована демократичність нашого часопису отими ,,генеральськими словами" образила шановного співробітника, історика і публіциста. Це образа нам усім!

Оксана Керч

Філядельфія.

КАРПАТСЬКИЙ СОЮЗ НЕ ВЛАШТОВУВАВ ,,ПОПОЛУДНЯ''

В ч. 127 ,,Свободи'' з датою 8-го червня 1978 р. появилася вістка під наголовком ,,Пополудень з приводу нової книжки''. В ній сказано, що видавництво ,,Гарвард Юніверсіті Пресс'' і Український Карпатський Союз влаштували з нагоди появи книжки д-ра Павла Р. Магочі ,,Формування національної ідентичности — Підкарпатська Русь, 1848-1948'' літературний Пополудень дня 16-го квітня ц. р. в приміщеннях Українського Інституту.

Ця вістка не відповідає правді, бо Карпатський Союз не влаштовував того ,,пополудня'' ані взагалі не брав в ньому ніякої участи.

За Головну Управу Карпатського Союзу:
Д-р В. Комаринський, голова
інж. М. Шпонтак, секретар

І. Дидолич

ЛЯ МАНЧО, УЛЮБЛЕНА ЗЕМЛЯ СЕРВАНТЕСА

Запорошена дорога веде з Толєдо до Дон Кіхотової Ля Манчі, улюбленої землі Сервантеса. Ця земля приносить Еспанії мільйон літрів оливи й десять мільйонів літрів вина річно. Червоний порох по дорозі рожевіє, біліє і стає біло-сірий, конкуруючи з білизною вітряків, що обертають із пронизливим скреготом старі крила, пошкоджені зубом часу. Поля Ля Манчі зелені, доми сніжнобілі з червоною покривлею. Плоска, то тут, то там лише горбовата земля заступила толєдонські скелі.

Для давніх подорожників, для мандрівників минулих століть ця еспанська провінція була єдиним обширом, що лучив, а радше відділював Кастилію від Андалюзії. Дороги були погані, ніщо не заохочувало до переїзду, ніякі леґенди не підбадьорювали до того зазнайомлення з селами і містечками Ля Манчі.Тут увихалися бандити значно більше, ніж деінде, бо туди мусили переїжджати карети аристократів і вози багатих купців із Севілі, Ґранади,а легко було тут скритися в лябіринті гір Сієра Морени. Ще в початках нашого століття італійський подорожник Жакачі подає у своєму подорожньому записнику сумний опис землі Блукаючого Лицаря — ,,пустині, висихаючої від розпаленого сонця, з безлюдними дорогами, без живої душі''.

Кожна місцевина й село Ля Манчі, це спогад Дон Кіхота. Через Пуерто Ляпіче їхала біскайська дама каретою, яку окружали лицарі й монахині. Леґенда розповідає, що те малесеньке село Пуерто Ляпіче це місце, де ,,завсіди можна натрапити на пригоду''. Тож нічого дивного, що Дон Кіхот вірив, що та дама, то в'язень диявольської шайки, підігнав осторогами коня і зі списом відважно почвалав рятувати її. За Пуерто Ляпіче біла хмара пороху знімається під небо, заслонює все позаду й по боках. Тільки спереду видніє ще блакить неба, на його тлі видніють раз за разом вежечки церковець, або білі луки невеличкого села, яке перетинає шлях. І власне з-поза якогось муру виринає нараз зелень пагірка, на пагірку стоять сім білих вітряків, наче бочки. Пошарпані крила не ворушаться на вітрі.

Це село Консуегра. Саме тут Дон Кіхот боровся з сімома білими велетнями. До вітряків веде кам'яниста стрімка стежка, якою тільки мул може протиснутися. Туди з трудом ступив Розінанте. Якщо чоловік, який сидить у млині, побачить туриста, вибігає й обіцяє йому, що за одних десять пезетів може оглянути на крилах сліди Дон Кіхотового списа. Б'ється в груди, присягається, що то правдиві сліди. Має сльози в очах, вірить у те, що говорить.

Дорога щораз біліша і вужча, ще більш кам'яниста з западинами. Ляґуни Руідери пригадують, що це серце країни Блукаючого Лицаря. Звідсіля випливає дивна річка Ґвадіяна, яка зникає нараз під землею і з'являється в іншому місці — Льос Охос. Очі Ґвадієни. Дон Кіхот у недалекій печері Монтесінос — що залишилася по колишній римській копальні срібла, досліджував історію Ґвадіяни, що начебто постала із сліз дівиць.

На полях обабіч дороги працюють селяни. На тоці осел крутиться у кераті й тягне за собою дерев'яну колоду. На колоді дрімає хлопець з батогом у руці. Колода вигнітає зерно з колосся, батько підкидає колосся і покрикує на сина, щоб підганяв осла. На перехресті доріг стоїть низький білий дім, обведений білим муром. В мурі широка брама, над нею напис: ,,Фонда'' (ресторан). У великій низькій закопченій залі увивається господар біля величезної печі. Захвалює, чим ,,фонда'' може задоволити гостя: біфстейком із свіжо вбитого бика, ,,паелею", що золотиться від шафрану, з рижом і кусниками м'яса й помідорів, або з печеними рибками чи креветками, або іншими морськими створіннями. Таку ,,паелю'' подає гостеві у залізній сковороді з двома вухами. До того, вино з Ля Манчі, отже найкраще вино у світі...

З ,,фонди'' до села веде стежка, обсаджена кущами кактусів, вкритих золотистими овочами. Біля живоплоту стоїть селянин і коротким ножем обтинає овочі та вкидає у відро. Люди гасять спрагу овочами кактусів. В тіні сільського плоту, бо навіть у тіні осла уладжують ,,ресторани'' кактусового соку: скринька, на скриньці купа овочів. Продавець зручно оббирає ножем овоч з наїженої шкірки, подає м'якуш в виді огірка з кістками іржавої барви. Дітиська, бабусі, що вертаються з базару, селяни з поля зупиняються коло скриньки, висипають мідяки й купують чотири овочі за пезету. Кактусова стежка доходить до самого села з білими глиняними будинками. Доми без вікон від сторони дороги, покрівлі з червоних дахівок. Церковця з перехиленою дзвіницею. На витоптаному невеличкому глиняному майданчику — криниця, старовинна пам'ятка з цямринами, обложеними майолікою. На порогах сидять старенькі жінки, чистять коноплі, сортують помідори, вилущують мигдаль з зелених лушпин, засиляють на шнурки покраяну городину, щоб сушилася.

В селі є теж крамничка й винарня. В крамничці сіль і цукор, шнурки й запах ляндринок, перемішаний із запахом лою, віяльця, сплетені з сухих листків у формі одного великого листка, мило в чорно-червоній опаківці з портретом красуні.

Коли сонце скрилося за обрієм, матері повиходили з немовлятами на руках, посідали на порогах і винесених з хати стільцях. Балакають голосно, в усьому селі чути кудкудакання курей. Дівчата виходять парами, походжають довкола сільського невеличкого майдану, збираються коло криниці, хихочуться. Між хатинами стоять підлітки, може поглядають на ту, яку собі сподобали, але підійти не сміють — звичаї на це не дозволяють. Північ. Помалу замовкає все...

Від травня до жовтня не з'являється на небі хмара, а потоки, ріки й річки зникають,висмоктані землею. Залишаються після них кам'янисті корита, втоптувані людьми й ослами.

[Кінець]

Не зважаючи на заохоту партії, молодь не квапиться на жнива

Недавно в совєтській пресі Комуністична партія видала заклик до молоді, рівночасно проголосивши конкурс на найбільш успішну працю у сільському господарстві та заохочуючи до соцзмагань. Покищо в газетах на цей заклик не було ніяких позитивних відгуків, тобто поданих зголошень на участь у конкурсі, зате у київській ,,Молоді України", спеціяльний кореспондент цієї газети С. Кисєльов, перебуваючи в Сумському районі назвав ситуацію, якщо йдеться про приготування до жнив, — ,,гострим сиґналом", бож досі сумський райком комсомолу не заплянував нічого ,,у такій важливій справі, як участь юнаків і дівчат у жнивах" та не зробив ,,умов соціялістичного змагання серед молодих жниварів на рік 1978".

П'ЯТИДЕСЯТНИКИ В МОСКВІ ПРОТЕСТУЮТЬ

Москва. —Ассосіейтед Прес інформує, що у вівторок, 27 травня, тут перед американською амбасадою зібралися члени російської релігійної групи п'ятдесятників і, сівши на сходах на знак протесту проти переслідувань їхньої секти в Совєтському Союзі, заявили, що вони так довго сидітимуть тут аж доки совєтський уряд не видасть їм візи на виїзд і доки не звільнять молодого хлопчини, члена їхньої групи.

Літературний вечір Вадима Лесича в Чікаґо

У суботу, 3-го червня, ц.р., у приміщенні Українського Інституту Модерного Мистецтва (УІММ) в Чікаґо відбувся літературний вечір, присвячений творчості визначного поета Вадима Лесича. (В.Л. Кіршака). Цим започатковано серію літературних вечорів для вшанування сучасних письменників, які збагатили і збагачують українську літературу своєю творчістю. Хоча час від часу на терені Чікаґо й раніше влаштувалися літературні вечори, але вони відбувалися тільки спорадично і любителі літератури не раз звертали увагу на цю недостачу. Саме, цю прогалину в культурному житті української громади в Чікаґо рішила заповнити управа УІММ, у співпраці з іншими місцевими організаціями.

Вечір відкрила проф. Віра Боднарук, вітаючи гостей від імени УІММ і Окружної Управи та Відділів Округи СУА в Чікаґо. Вона повідомила присутніх, що на превеликий жаль Вадим Лесич в останню хвилину мусів відмовитися від приїзду до Чікаґо на свій авторський вечір з приводу поганого стану здоров'я. Проф. Богдан Рубчак був перешкоджений у цей вечір і тому слово про Вадима Лесича і його творчу працю подала пані Рома Турянська, пресова референтка Окружної Управи СУА в Чікаґо. Вона згадала, що перша збірка поезій Лесича „Сонцеблиски" появилася у Львові в 1930 році, а поодинокі його вірші були друковані вже в 1929 році під псевдонімами Ярослав Ярий та Ярослав Дригинич. З того часу вийшло друком ще 10 збірок його поезій. Поет, народжений у 1909 році в Західній Україні, вже від студентських років жив поза кордонами України. Вищу журналістичну школу він закінчив у Варшаві і працював журналістом, публіцистом та критиком образотворчого мистецтва в українській та чужомовній пресі. Після Другої світової війни Лесич жив у Західній Німеччині, а 1948 року переселився до Ню Йорку.

Крім власної поетичної творчости, Лесич дав українській літературі ряд майстерних перекладів із сучасної світової поезії, особливо з творчости Т.С. Еліота, Х.Р. Хіменеса та новітніх польських поетів. Він також публікує статті з літературної та образотворчої критики.

Поезія Лесича втілює почування, думки та світогляд автора в його мандрівці крізь життя — від неспокійної молодости до вдумливої зрілости. Це відчувається не тільки в тематиці, але й в стилі його творчости. У трьох ранніх збірках говорить молодий поет-романтик. Тут переважають мотиви радости життя і щастя молодости, перефільтровані через високо культивовану, витончену особистість. У пізнішій творчості напрям ідилії поглиблюється; поет одягає природу в казкові, маґічні символи. Ці короткі ліричні вірші досягають високої мистецької майстерности і пронизані таємничою, гіпнотичною силою. Поруч цих ліричних нот виступає мотив експресіоністичного драматизму; політичні події сучасности, доля мандрівників-вигнанців і лихоліття батьківщини знаходять вираз у сильних, яскравих і широких мазках. Ці теми споріднені з філософськими роздумами: ліричним героям Лесича світ здається безнастанним колом перемін; людині неможливо знайти ключі до ворожої загадковости всесвіту, і в її свідомості зростає почуття самоти й порожнечі. У найновіших збірках поета цей екзистенціяльний драматизм зростає і панує над всіма іншими світоглядовими напрямками.

Першим рецитатором творів Лесича була проф. Віра Боднарук, яка прочитала такі вірші: „Елегія про яблуню" („Розмова з батьком", 1957); „Вістря серця" („Вибрані поезії", 1965); „Впливає місяць" („Ліричний зошит", 1953); „Перґамен пам'яті" („Розмова з батьком", 1957); „Христос пропащих" („Кам'яні луни", 1963); „Епітафія на піску" („Кам'яні луни", 1964). Другим рецитатором був Дмитро Грушецький, який читав із збірки „Вибрані поезії", виданої 1965 року: „Ліричні етюди"; „В хуртечах і хвищі буремній"; „Ось ваготіє зерно"; „Перший вал"; „До трактату про поезію"; „З дитинства"; „Так твориться елегія" і „Міщанський ранок".

Вечір, присвячений творчости Вадима Лесича, закінчився споґадами про автора з 1939-40 рр., мисткині Марії Гарасовської - Дачишин.

В. Боднарук

Фестиваль — святкування народів в Ютиці

Перше святкування етнічних груп, що замешкують в Ютиці, Н. Й., відбулося у травні 1974 р. з ініціятиви і під керівництвом Центральної Нюйоркської Суспільної Мистецької Ради, головою якої є Філіппа Г. Кеннеді, при співучасти одинадцятьох етнічних груп.

Цьогорічний, п'ятий з черги фестиваль, при співучасти вже 17-ох етнічних груп відбувся в суботу і неділю, 6-го і 7-го травня 9178 р. у місцевій Меморіял Авдиторії в Ютиці, Н. Й.

Свідоцтвом зацікавлення цим фестивалем була численна публіка Ютики та околиць, бо було 18 тисяч глядачів.

Програма була дуже успішною, бо за словами голови Мистецької Ради Філіппа Г. Кеннеді, — „тому, що ми знаємо, хто ми є і що ми є, і ми надіємося, що кожний, хто відвідає цей фестиваль, залишить його з почуттям гордощів, бо є свідомий того, що знає тепер, звідки він прийшов і де тепер живе".

Під керівництвом д-ра Джона Какаті — майстра церемонії фестивалю у суботу і неділю, 6-го і 7-го травня ц. р. виконано програму фестивалю, що складалася з музики, співу, танців таких етнічних груп: Валії, Ірляндії, Індії, Сирії, Китаю, Польщі, ЗСА, Шотляндії, американських індіян, Лебанону, Японії, Італії, України, Німеччини.

Атракціями були численні кіоски з виставками відповідно до етнічної приналежности з мистецтвом, різними національними виробами та своєю кухнею.

Лише три етнічні групи: Англія, Греція, Ізраїль не брали участи у виступах на сцені зі своїми програмами.

Д-р Джон Какаті, відкриваючи фестиваль зазначив, що метою „нашої праці — зробити це місце, де ми працюємо, найкращим місцем до співжиття, де відбуваються покази культурних досягнень для їх збереження та зміцнення", — далі він закликав представників етнічних груп до співпраці, братерства, пошани та любови.

Українська група, як і минулих років, брала чинну участь у фестивалю. У Мистецькій Раді стейту Ню Йорк українську громаду заступає Степан Мельник — голова Ссередку СУМА ім. Ю. Липи в Ютиці, Н. Й. Рівнож треба згадати із вдячністю Василя Рабарського, секретаря осередку СУМА в Ютиці, Н. Й., за його безкорисну працю над улаштовуванням українського кіоску та несення відповідальности за порядок і програму нашої участи у фестивалі.

Цьогорічний український кіоск складався із 4-ох частин: вишивки, кераміки, писанок, подушок і обрусів, що його влаштували пані Анна Семеняк та Ольга Мельник — Материнський Гурток СУМА в Ютиці, Н. Й.

Кухня з нашим національним варенням та печивом — користувалася надзвичайним успіхом під керівництвом дружинників св. Ольги та при дружній співпраці всього українського жіноцтва української католицької церкви св. Володимира в Ютиці, Н. Й.

Пан Й. Ліщинський, голова 37-го Відділу ОО 4 СУ в Ютиці, Н. Й., мав свій відділ з українськими різдвянними і великодніми картками з цілого українського еміґраційного світу.

Була рівнож і філателістична виставка релігійного змісту під керівництвом М. Войтовича: репродукції Віваріні, Мамман'я, Рафаеля, Леонарда де Вінчі, та інших майстрів різних країн і сюжетів.

Українська танцювальна група, виступала в неділю 7-го травня ц. р. на фестивалі в складі Христі і Катрусі Ликтей та Христі Фалинської (вона є хореографом групи) та хлопців: Богдана Рабарського, Андрія Ярмака, Гриця Федорняка та Мирона Фалинського. Вони виконали коломийку і гопак, за що глядачі нагородили їх оплесками.

Місцева англомовна преса, як „Обсервер Діспеч" Ютика, в неділю 7-го травня ц. р. помістив допис під заголовком „Фестиваль народів продовжується в авдиторії Ютики".

Спонзором нашої участи у фестивалі є Відділ УККА в Ютиці.

П. Ярмак

ОДУМ у пошані Головному Отаманові

Дня 21-го травня ц. р. Філія ОДУМ-у в Сомерсет-Бавнд Бруку влаштувала святочну Академію, присвячену найвизначнішому державному провідникові нашої доби Симонові Васильовичеві Петлюрі.

В той самий день в Церкві - Пам'ятнику відбулася урочиста панахида, в якій одумівська молодь в одностроях і зі своїм прапором взяла організовану участь. Після закінчення Служби Божої на залі Осередку УПЦ розпочалася Академія, що її відкрив І. Павленко СВП, організаційний референт Головної Ради Коша СВ ОДУМ-у в ЗСА. В своєму вступному слові він привітав живих свідків-учасників Визвольних Змагань під проводом С. В. Петлюри, як Головного Отамана — Між ними Івана Лютого - Лютенка і Дорошенка.

Виховник - Кандидат Ю. ОДУМ-у Оля Попов вміло проводила цілою програмою Академії.

Голова Філії — Андрій Шевченко, СВУ, у змістовній промові звернув особливу увагу на непроминаюче значення праці й дії Головного Отамана С. Петлюри. Він підкреслив, що Петлюра був не лише Провідником, але й творцем демократичної держави в новому значенні цього слова. Велич Петлюри побудована на безсмертности його ідей, за які він боровся до останнього дня свого життя.

Наймолодші юні одумівці: Леся Павленко, Галя Шульга, Лесик Кольман і Олесь Скиба з дитячою щирістю, теплотою і вмінням виконали декламації. Коли третє чи четверте покоління віддає пошану українському державному провідникові, то це означає, що наша праця досьогодні не була марною.

Оля Шевченко й Віра Мочила дуже гарно виконали, кожна по одній, точки на Фортепіяні. Петрусь Павленко, юний одумівець виконав дуже добре й з чуттям деклямацію на слова Щербака під музику-піяніно, виконала виховниця Ю ОДУМ-у Наталія Павленко.

На закінчення, одумівський ансамбль бандуристів прекрасно виконав дві пісні: „Ой, із-за гори кам'яної" і „Гей, не дивуйтесь". Отаман І. Лютий - Лютенко зі зворушенням подякував молодим виконавцям програми, при тому подарувавши сто долярів.

Можливо, хтось скаже, що це не була така важлива подія, але кожний з учасників цієї Академії виніс цілком інше враження. Ця Академія важлива тим, що її підготовила й виконала цілковито самостійно, молодь — друге і третє покоління Петлюрівщини. Ціла підготова проводилася під проводом голови Філії Андрія Шевченка, мистецьким керівником програми була Наталія Павленко, а декорацією займався Микола Фурсик. Ми, старші одумівці горді з Вашої праці і, від щирої душі бажаємо Вам ще кращих успіхів.

О. Шевченко

Виставки українського народного мистецтва в Чікаґо і околиці

На виставці українського народного мистецтва у чікаґській міській бібліотеці, яка відбулася староанням 29-го і 101-го Відділів СУА, група української дітвори приглядається показові писання писанок, поміж ними Адріяна Субота, Лідія і Донна Хринівські, Наталія Субота, Юрій Добровольський, Лідія Сенюта, Павло і Олександер Пундій та пані Марія Брама, яка демонструвала розмалювання писанок.

Заходами 29-го і 101-го Відділів СУА Округи Чікаґо влаштовано виставку українського народного мистецтва у Чікаґівській міській бібліотеці, яка тривала від 1-го до 31-го березня 1978 року. Міська бібліотека в Чікаґо є тут найбільша і дуже популярна. Вона міститься у центрі міста, близько багатьох університетів і в сусідстві відомої чікаґівської Мистецької Школи. Бібліотека є знана не лише з багатства книг і архівів, але й зі своєї архітектурної будови та внутрішнього оздоблення, що її встановило туристичною точкою міста.

Саме тут, 29-ий і 101-ий Відділи невтомним зусиллям спромоглися улаштувати зразкову виставку народного мистецтва. Головним промотором виставки була Галина Коленська, заступниця голови 29-го Відділу, і референтка зовнішніх зв'язків Окружної Управи СУА — Чікаґо. Пані: О. Оришкевич, С. Сенюта і О. Добровольська (29 Відділ), та У. Гриневич, голова 101-го Відділу і В. Хринівська вклали багато труду і зусилля у влаштування виставки.

Експонати розставлено у вестибюлі 4-го поверху бібліотеки — „Культурного Центру". Відвідувачі бібліотеки не могли проминути гарно влаштованих писанок різного розміру, візерунків та кольорів. Найбільшим зацікавленням були розписані гусячі писанки. Прибавлювали глядачів писання писанок, що її виконувала Марія Брама. Група українських дітей у народній ноші (Аля Оришкевич, Л. Сенюта, Л. і Д. Хринівські, Н. і А. Субота, Ю. Добровольський, П. і А. Пундій) були присутні.

Не меншим цікава була українська вишивка. Відвідувачі розпитували за методами та приміненням вишивок на ноші, зокрема на сорочках. Для інформації розкладено листівки в яких пояснювалося: „Факти про Україну" і „Хто є українці", її історію, географічне розташування і сучасне політичне положення та нищення культури російським червоним імперіялізмом.

У чікаґських газетах появилися світлини і короткі описи виставки, а саме у: „Давн Тавн Нюз", „Скай Лайн" та в „Новій Зорі".

Згадана виставка заслуговує на похвалу бо це один із найкращих засобів ознайомлення світу із нашою багатою культурою і самобутністю нашої нації.

Друга велика виставка відбулася у бібліотеці Довнерс Ґров, Ілліной, від 13 до 31 березня, що її влаштували пані 29-го Відділу СУА, мешканки Довнерс Ґров — Г. Коленська, координатор, С. Ґілічинська і Н. Масник.

У „Довнерс Ґров Репортер" надруковано статтю і поміщено дві світлини дітей в українській народній ноші — Іко і Петя Масник та Христя і Мирон Ярошевич. У статті описано походження писанок в Україні, їхню екзотичну красу, та популяризацію писанок по всім світі, як також значення різних символів на писанках. „Яйце символізує життя, перродження, початок весни; кінь чи олень означає багатство і добробут", цитує „Д.Ґ. Репортер". Згадано також про вишивки, які знаходяться у кожній українській хаті, і зазначено, що напевно немає українки у світі, яка не вміла б вишивати.

Мистецько прибране вікно писанками та вишивками приваблювало кожного мешканця Довнерс Ґров, який проходив повз нього.

Третю виставку народного мистецтва у приміщенні „Паблік Скул", Рівер Ґров, Ілліной, зорганізувала Галина Грушецька, союзянка 29-го Відділу. Вона приклала дуже багато праці і часу в улаштуванні цієї виставки із допомогою Тані Рейнарович, яка доставила прекрасні писанки та зразково уложила вікна вишивок, кераміки, писанок. Виставка у головнім вестибюлі тривала ввесь тиждень, а „Український вечір" — відбувся 11-го квітня ц.р.

У програмі вечора взяла участь Віра Самиця, розписуючи писанки; дитячий хор, „Молода Думка" — філія Чікаґо, диригент М. Гаврилюк, які причарували глядачів співом, молоді бандуристи — О. Куриляк, А. Коломиєць, Н. Кохно, та Л. Косик прекрасно грали на бандурах. Танцювальний ансамбль Любо Цепинського та жіноче тріо „Пісня" були частиною великого успіху популяризації доброго українського імени. Програма вечора закінчилася при столах з українським печивом, що його приготовили матері „молододумкарят".

Про цей успішний вечір із захопленням згадувалося у місцевих газетах: „Рівер Ґров Таймс", „Вік-Енд Ворлд", „Рівер-Ґров Паблік — Скул Нюз Летер" і в „Українськім Житті". Треба теж відзначити Орину Грушецьку, ученицю 7 кляси цієї школи, яка зразково проводила програмою цього вечора — американці були захоплені.

Українські Жіночі Відділи СУА та їхні члени завжди використовують найменші нагоди, щоб у благородний і культурний спосіб пропаґувати нашу самобутність.

Леся Коломиєць

Замість квітів на свіжу могилу мойого давнього друга
св. п. ІВАНА ГРЕЩАКА
складаю 25.00 дол. на Суспільну Службу Українського Інваліда

•

Високоповажаній Дружині пані Елеонорі і Рідні пересилаю вислови мойого глибокого співчуття.

Володимир ОНИШКЕВИЧ

З ВОЛІ ВСЕВИШНЬОГО
відійшла у Вічність на 68 р. життя

бл. п.

ІРИНА (ОРИСЯ) ШИПАЙЛО-БОВАНКО

Похорони відбулися в Трентоні, Н. Дж. 24-го квітня 1978 р. **Покійною, за її життя піклувалися**, відвідуючи її **дома і у шпиталях, несучи їй моральну** і матеріяльну допомогу: **Надія і Роман Гуляї, Галина й Іван Костюки, Дарія й Дмитро Кузики**, Людмила і Василь Сердюки, Катя **Ковшевич, Софія Лотоцька**, Люба Мриглоцька, Емілія Панасюк і **Ніна Самокіш.**

Похорони в порозумінні зі сином Олександром **організували: Софія Лотоцька** й Іван Костюк.

Покійну на Вічну Дорогу прощали: Іван Костюк — від **Родини, Друзів і Приятелів**, Дмитро Кузик — від шкільних **товаришів коломийської гімназії** і Корпорації „Черче", пані **Людмила Сердюк** — від 11-го Відділу СУА і від артистів українських театрів, пані Ніна Самокіш — від своєї родини і приятелів.

Під час Парастасу і Панахиди в похоронному заведенні співав хор: Зиновій Ґіль, Іван Бігун, Іван Головка, Макар Копаниця, Степан Шилкевич. Діяконували: Макар Копаниця й Іван Головка. Під час Богослуження в церкві і на цвинтарі діяконували: Іван Головка й Іван Костюк. Похоронними обрядами проводив і прощальне слово під час Богослуження сказав парох церкви св. Йосафата — о. декан Ярослав Федик.

Домовину несли: Іван Костюк, Роман Кузик, Сильвестер Петруняк і Юрій Тарнавський.

Китиці квітів жертвували: Кредитова К-ва „Самопоміч" і Відділ УРС в Трентоні, Софія і Рута Лотоцька, син Олександер і Родина та американські приятелі-сусіди.

Замість квітів зложили свої пожертви: На Патріярший Фонд: Галина й Іван Костюки, Дарія і Дмитро Кузики, Ірина Левчук — по 25.00 дол.; Ірина й Андрій Турчин, Роман Кузик — по 10.00 дол.; Іван Головка, Іван Ґалик і Роман Левицький — по 5.00 дол. Разом: 110.00 дол.

На ЕУ-НТШ: Галина й Іван Костюки, Дарія і Дмитро Кузики — по 25.00 дол.; Люба і Володимир Мриглоцькі — 10.00 дол.; Євген Ґец і Софія Лотоцька — по 5.00 дол. Разом: 70.00 дол.

На „Наше Життя" — орган СУА — сума і пожертви подані в „Н. Ж.".

Це є наше доповнення до „подяки" надрукованої в 111 ч. „Свободи.

Трентон, Н. Дж. 26. 6. 1978.

ДРУЗІ і ПРИЯТЕЛІ ПОКІЙНОЇ

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК У США
з глибоким смутком повідомляє, що 16 червня 1978 р., упокоївся український мистець

ВАСИЛЬ ВАСИЛЬОВИЧ КРИЧЕВСЬКИЙ

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Дочці Катерині та внучці Ладі і всій Родині Висловлюємо щирі співчуття

У глибокому смутку повідомляємо Родину і Знайомих, що в середу, 28-го червня 1978 р. в Нюарку, Н. Дж., ненадійно, упокоївся в Бозі на 50 році життя наш Найдорожчий Чоловік і Тато

бл. п.

БОГДАН ГУРАЛЕЧКО

нар. в Перемишлі, Україна

ПАНАХИДА в четвер, 29 червня о год. 8:00 веч. в пох. заведенні Литвин і Литвин в Ірвінгтоні, Н. Дж.

ПОХОРОН в п'ятницю, 30-го червня о год. 9:30 з того ж пох. заведення до церкви св. Івана Хрестителя, а опісля на цвинтар Gate of Heaven в Hanover, N. J

Горем прибиті:

дружина — ЛЮБА
доньки — МАРТА і СОНЯ
син — ОРЕСТ
Ближча і дальша Родина в Америці і Україні

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що у вівторок, 27-го червня 1978 р. на 67 р. життя ненадійно упокоївся в Бозі наш Найдорожчий Муж, Батько і Вуйко

бл. п.

Д-р ВОЛОДИМИР ІВАНУСА

ПАНАХИДА буде відправлена в четвер, 29 червня о год. 8:00 веч. в пох. заведенні П. Яреми в Ню Йорку.

ПОХОРОН в п'ятницю, 30-го червня 1978 р. о год. 9:30 рано з того ж пох. заведення до церкви св. Юра в Ню Йорку, а після Заупокійної Служби Божої на цвинтар в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

У глибокому смутку:

ВОЛОДИМИРА — дружина
ХРИСТИНА — донька
МАРІЯ МАЗУРОК — кузенка з мужем ОСИПОМ і дітьми
інж. ЕВГЕН КЛИМКО — кузен
СТЕФАНІЯ КЛИМКО - кузенка
ІВАННА ДЖУС — швагрова
ЗЕНОН ШЕПАРОВИЧ — кузен з дружиною ІР[illegible]Ю
та ближча і дальша Родина в Україні

Маямський танцювальний гурток перший відгукнувся

(У справі збірки фондів на видання монографії В. Авраменка)

26-го березня 1977 р. започатковано в Торонті під патронатом КУК-у ювілейні святкування 60-річчя прибуття до Канади і 50-річчя творчої мистецької праці в Америці балетмайстра, корифея українського народного танку, Василя Авраменка. Щоб гідно відзначити ці ювілеї заслуженого балетмайстра, кінопродуцента, амбасадора української культури у світі — вирішив громадський комітет видати монографію В. Авраменка. Ця монографія великого формату 8½ на 11 цалів матиме понад 600 ст. друку, в ній будуть зібрані різні статті, нариси, спогади та понад 1000 ілюстрацій.

Маямський танцювальний гурток (Юкреніян Денсерс оф Маямі), який постав 29 років тому, нині гуртує коло 50 членів (від 2-ох років вгору). Лекції танків ведуть безплатно Тарас Максимович і Катря Годівська. Завдяки своїм виступом на телевізії НБС в новорічному „Орендж Джунійор Парейд" — наш маямський танцювальний гурток став відомим на цілу Америку. Дня 12 травня 1977 року влаштував наш гурток окремий танцювальний вечір, призначений на придбання фондів на монографію Авраменка. Прибуток зі вступів і добровільних датків в сумі 250 долярів вислано до Торонта разом із 6-ма світлинами і статтею про наш гурток. Таким чином маямський гурток перший відгукнувся та склав пожертву на цю благородну ціль.

Збірка фондів, як інформував недавно В. Авраменко, проходить рішучо незадовільно! Крім Маямі відгукнулись ще два-три гуртки... Не зважаючи на свої 84 роки маестро Авраменко закупив місячний квиток на автобус і відвідує наші громади, прохаючи допомогти на видання книжки. Чи ж це не сором!? Тому обов'язком та моральним почуттям сотень танцювальних гуртків Канади і ЗСА є якнайскорше почати інтенсивну збірку фондів на цю важливу ціль. Українські танцювальні ансамблі! Не допустіть до цього, щоб історія українського народного танку пропала безслідно! Допоможіть видати монографію В. Авраменка, щоб хоча частинно віддячитись вашому вчителеві за його 50-річний труд на ниві українського народного танку! Свої грошеві пожертви, матеріяли, світлини тощо прошу слати на адресу:

В Америці:
V. AVRAMENKO
130 East 3rd Street
New York, N.Y. 10009

В Канаді:
V. AVRAMENKO
196 Bathurst Street
Toronto, Ont. M5T 2R8
Canada

Богдан Остап'юк

Рідна Школа в Боффало

Ґрадуанти Рідної Школи в Боффало

Реєструючи прояви життя української громади в Боффало, не можемо пропустити рідношкільної ділянки. Рідна Школа в Боффало, яка існує під патронатом місцевого Відділу УККА і тим самим входить у систему Шкільної Ради УККА, може похвалитися в цьому році в першу чергу випуском нових ґрадуантів, що відбувся 21-го і 22-го квітня. Першого дня відбувся письмовий, а другого — усний іспити. Головою Іспитової комісії була директор школи мгр Роксоляна Пікас, а членами: о. д-р Павло Івахів (катехит), мгр Ольга Берч (учителька української мови й літератури), Мирослав Самотовка (учитель історії й культури України), Оксана Бережницька (заступала свого чоловіка проф. Олександра Бережницького — учителя географії України). Матуральний іспит склали (придержуємося черги — з лівого боку до правого — уставлених студентів на долученій фотознімці): Ліда Цьолко, Михайло Райца, Роман Поліщук, Мирон Стасюк, Роман Макух, Христина Коритник, Роман Конотопський, Діяна Завадівська, Діяна Дергак, Оксана Бідна.

Матуральні свідоцтва всім цим абсольвентам вручено під час ґрадуаційної вечірки, що відбулася в суботу, 3-го червня 1978 р. в Українському Народному Домі. Крім свідоцтв, деякі студенти одержали ще й грошові нагороди: п'ять від УНСоюзу і одну від Батьківського Комітету Рідної Школи. Висота кожної нагороди — 25 дол. Нагороди від УНС одержали: Діяна Дергак, Діяна Завадівська, Христина Коритник, Роман Макух і Ліда Цьолко. Нагороди вручив голова Окружної Ради УНС Роман Конотопський (старший), сказавши при цьому кілька слів. Нагороду від Батьківського Комітету (теж в сумі 25 дол.) одержала Ліда Цьолко. Нагороду вручила голова Батьківського Комітету д-р Олександра Правак.

Перед роздачею свідоцтв влаштовану маленьку програму, на яку склалися: виступ гуртка бандуристів, що початково існував при Рідній Школі, а згодом перейшов під опіку 97-го Відділу Союзу Українок, і промови. Промовляли колишня студентка, а тепер учителька Рідної Школи Христя Стасюк, директор Рідної Школи мгр Роксоляна Пікас і керівник кляси абсольвентів Мирослав Самотовка.

Після церемонії полученої із врученням свідоцтв і нагород почалась вечеря, що її поблагословив о. д-р Павло Івахів. Учасниками вечері — крім ґрадуантів і учителів Рідної Школи — були ще батьки учнів Рідної Школи і запрошені гості.

Ґрадуаційна Вечірка закінчилася забавою. Вечірку влаштував Батьківський Комітет при Рідній Школі, а майстром церемонії усіх складових частин Вечірки був мгр Зенон Депутат.

З нагоди Ґрадуаційної Вечірки деякі громадяни й установи склали свої пожертви на цілі Рідної Школи. Висота жертв — різна: від одного доляра до ста. Список жертводавців поміщений на програмках Вечірки.

Офіційне закінчення шкільного року для інших кляс відбулося в суботу, 17-го червня ц. р. Роздача свідоцтв була сполучена з програмою, що її виконали учні окремих кляс. У програмі були: співи, рецитації віршів, а також і уривків із епосу „Слово о полку Ігоря" та розмова побудована на статті Андрія Чировського п. з. „Аналіза словника сучасного українського ‚інтеліґента' в діяспорі".

Директор школи мгр Роксоляна Пікас у своєму заключному слові склала подяку учителям і батькам за співпрацю, а учням за добру волю — виявлену у відвідуванні школи.

Михайло Лоза

СВЯТОЧНИЙ ВЕЧІР В АСТОРІЇ

Асторія, Н. Й. Заходами Організацій Українського Визвольного Фронту тут в п'ятницю, 30-го червня ц. р. о год. 7-ій вечором в Домі СУМА при 34-14 31 евеню відбудуться святочні сходини для відзначення 37-ої річниці проголошення відновлення Української Держави Актом 30-го червня 1941 р. проти волі нових окупантів. У програмі: відкриття — д-р О. Соколишин, відчитання Акту — пані Марія Нестерчук, святочне слово — ред. Ігор Длябога, рецитації і виступи юних бандуристів в Асторії і закриття — Василь Наум.

СПОРТ

Редагує О. Твардовський

УСПІХИ ПРОВІДНИКІВ ВІДБИВАНКОВОЇ ЛАНКИ УСВТ „ЧАРНОМОРСЬКА СІЧ"

Д-р Тарас Гунчак „Комішенером" Відбиванкового Району Гарден-Імпаєр

Д-р Тарас Гунчак

Д-р Т. Гунчак один з провідних членів Проводу відбиванкової ланки „Чарноморської Січі", засновник тієї ділянки спорту при Ратґерському університеті в Нюарку, перебрав обов'язки „Комішенера" відбиванкового району Ґарден-Імпаєр — Ню Джерзі і Ню Йорку на черговий 1978-79 відбиванковий сезон.

Крім цього Відбиванкова Асоціяція Америки призначила д-ра Гунчака на пост заступника голови т.зв. „Джуньйор Олімпікс" Американської Атлетичної Юнії (ААЮ) в якій цей наш спортовий діяч відповідатиме за дальший ріст і поширення цього спорту між юнацтвом.

Д-р Ґунчак вже від ряду років активний у чоловічій секції відбиванки „Ч. Січі", в цьогорічному сезоні був провідником юнацької дружини. В розмові з автором тієї замітки д-р Гунчак висловив вдоволення в зв'язку з цим новим спортовим успіхом. Взявши участь вже в перших нарадах з керівними чинниками цього спорту на Сході ЗСА, д-р Гунчак запримітив не зовсім нормальний стан нашої відбиванки в рамках ЮСВБА. В цей час як інші етнічні групи (балтійці, жиди, німці і ін.) мають ряд активних дружин в ЮСВБА, ми, на жаль, заступлені не співмірно, слабо, хоча ряд наших змагунів й змагунок чомусь мандрують по чужих клюбах. Цей стан треба старатися поправити і для цього сприятиме в районі Гарден-Імпаєр наш новий „Комішенер". Д-р Гунчак є директором департаменту Совєтських і Східньо-Европейських Студій в Ратґерському університеті в Нюарку.

МАРІЙКА ҐАНИЧ ТРЕНЕРКОЮ ВІДБИВАНКИ В КІН КОЛЕДЖІ

Марійка Ганич

Марійка Ганич, провідниця і тренерка жіночої дружини „Ч. Січі" перейняла обов'язки тренерки відбиванки в Кін коледжі в Юньйон, Ню Джерзі, поблизу Нюарку, які досі виконував д-р Дж. Ерінґтон. У минулому сезоні М. Ганич працювала тренеркою в Лівінґстонському коледжі (Відділ Ратґерсу). Крім своєї професійної праці учительки фізичного виховання, Марійка — активна змагунка в 1973-74 входила до Збірної Східньої Америки. В цьому році Марійка теж перейняла обов'язки головної інструкторки відбиванки в Спортовій школі УСВТ „Чорноморська Січ".